

приватному секторах, у тому числі спрямованих на реалізацію експортного потенціалу вітчизняної науки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Модернізація України – наш стратегічний вибір: Щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України. – К., 2011. – 416 с. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.president.gov.ua

2. Багрова І.В., Черевко О.Л. Національна інноваційна система України: характеристика та проблеми становлення // [Елек-

тронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vddfa/2010_2/1_Bagrova_Cherevko.pdf

3. Зянько В.В. Розвиток інноваційного підприємництва в транзитивній економіці: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. екон. наук: спец. 08.00.01 «Економічна теорія та історія економічної думки» / В.В. Зянько. – К., 2008. – 39 с.

4. Послання Президента України Віктора Януковича до Українського народу (з Експертною доповіддю НІСД «Україна ХХІ століття. Стратегія реформ і суспільної консолідації») [Електронний ресурс] / укладач А.В. Єрмолаєв. – К.: НІСД, 2010. – 128 с. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua>.

УДК 001:002

ДОСВІД РОЗБУДОВИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ІННОВАЦІЙНОЇ СФЕРИ У США

**Н.В. Березняк,
Т.К. Кваша,
Г.В. Новіцька**

Актуальність проблеми. Економічно розвинуті країни світу значну увагу приділяють створенню і функціонуванню інформаційної інфраструктури. Раціонально побудована інформаційна інфраструктура як найважливіша складова інноваційної інфраструктури сприяє успішному здійсненню інноваційної діяльності й комерціалізації її продуктів.

У світовій економіці швидкими темпами розвиваються високотехнологічні галузі, засновані на сучасних досягненнях науки й техніки, прогресивних технологіях і системах організації знань. Основою інформаційної інфраструктури є інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) і стандарти, на базі яких здійснюється формування національних інноваційних систем.

Нині українська інформаційна інфраструктура інноваційної діяльності перебуває на початковій стадії розвитку і за всіма критеріями відстає від розвинутих країн світу. Це обумовлює доцільність вивчення досвіду розбудови інформаційної інфраструктури Сполучених Штатів Америки, які є світовим лідером у цій сфері.

Питанню розбудови інформаційної інфраструктури і сектору ІКТ, зокрема у Сполучених Штатах, присвячено роботи таких учених, як Дж. Брок, Е. Брінджолфсон, Р. Гордон, В. Дрейк, М. Кас-

тельс, С. Мор. Серед дослідників цієї тематики доцільно виділити В. Макарова, В. Васильєва, О. Дейкіна, Л. Лебедева, М. Іванова, В. Іноземцева, Г. Клейнера, В. Супяна, М. Шмельова (Росія); М. Грінберга, Г. Поляка.

Метою статті є вивчення діяльності органів державної влади США у сфері розбудови інформаційної інфраструктури, зокрема регулювання сектору ІКТ для посилення конкурентоспроможності американської економіки в першому десятилітті ХХІ ст.

Виклад основного матеріалу. Державна політика США в галузі побудови інформаційної інфраструктури спрямована на значну підтримку цього процесу за такими чотирма напрямками: формування економіки, що ґрунтується на знаннях; розвиток електронної торгівлі; підвищення ефективності системи освіти і перепідготовки кадрів; удосконалення діяльності органів державної влади, відповідальних за розвиток цієї сфери.

Досвід США щодо інноваційного розвитку країни переконує, що інвестування в розвиток інформаційної інфраструктури є важливим чинником економічного зростання. За оцінками експертів, США має найбільший у світі ринок інвестицій в ІКТ, обсяг яких (за даними 2007 р.) перевищив 1 трлн. дол. Для порівняння обсяг

аналогічних інвестицій в економіку Японії (друге місце у світі) не перевищує 300 млрд. дол. (30% від американського рівня інвестування), а в економіку Німеччини (третє місце у світі) – 200 млрд. дол. (20 % від американського рівня) [1; 2].

Американські експерти виявили, що розвиток ІКТ справляє найбільший вплив на зростання продуктивності праці і ВВП. Так, з початку 1970-х років в економіці США спостерігалось безперервне збільшення внеску інформаційних технологій у зростання продуктивності праці. У 1973–1995 рр. цей внесок становив 27 % від загального зростання продуктивності праці; у 1995–2000 рр. – 34 %; у 2000–2006 рр. – 23 % [1].

Внесок ІКТ у темпи зростання ВВП у США у 1985–2009 рр. у середньому становив 21% [3]; виробництва продукції у 2007 р. – 24%; у 2010 р. – 20,2% [4].

Ці показники є найбільш переконливим доказом того, що саме **інформаційний сектор економіки є головним чинником становлення і розвитку інноваційної економіки США** [5].

У справі реалізації чотирьох вищезазначених напрямів державної політики значна увага приділяється **підвищенню конкурентоспроможності сектору інформаційно-комунікаційних послуг американської економіки**.

Відповідні кроки здійснюються з урахуванням:

Факторів попиту. До них можна віднести заходи із забезпечення попиту на нові інформаційні, телекомунікаційні продукти й послуги, які здійснюються шляхом:

- удосконалення закупівель нових інформаційних і телекомунікаційних продуктів і послуг для державних потреб (у тому числі з метою інформаційного забезпечення діяльності Конгресу, органів виконавчої й судової влади, збройних сил США, метеорологічної служби, служб контролю над повітряним рухом, пошукових і рятувальних систем тощо);

- розробки суворих попереджувальних специфікацій і стандартів на інформаційну продукцію й послуги;

- стимулювання конкуренції (у тому числі шляхом проведення державних закупівель на конкурсній основі);

- зміни норм амортизації на високотехнологічну продукцію.

Факторів пропозиції :

- розробка і реалізація національної стратегії розвитку сектору ІКТ, удосконалення державного регулювання ринку телекомунікаційних послуг;

- стимулювання розвитку системи безперервної освіти й НДДКР як ключового чинника кон-

курентоспроможності сектору ІКТ;

- сприяння зовнішньоекономічній діяльності американських підприємств-постачальників інформаційних і телекомунікаційних продуктів і послуг [6].

Більш широку програму США у сфері інноваційного розвитку визначено экс-президентом Б. Клінтоном. У 1993 р. він ініціював **програму «Національна інформаційна інфраструктура: план дій»**, в основу якої покладено такі принципи:

- заохочення приватних інвестицій у розвиток національної інформаційної інфраструктури (НІІ);

- сприяння розвитку наукоємних виробництв і захисту конкуренції;

- забезпечення відкритого доступу до НІІ користувачів і провайдерів послуг;

- підтримка і розвиток принципу універсального обслуговування користувачів з метою запобігання ризику розколу суспільства на тих, хто володіє, і тих, хто не володіє інформацією (information «haves» and «have nots»);

- допомога з боку держави (перш за все приватному сектору) в отриманні технологічних інновацій для розвитку національних інформаційних інфраструктур;

- захист інформації, безпека і надійність мереж забезпечення швидкого відновлення мереж у разі їхньої несправності;

- захист прав на інтелектуальну власність у країні й на міжнародному рівні;

- забезпечення гнучкості нової системи державного регулювання для найшвидшого пристосування до динамічних технологічних і ринкових змін тощо [5].

Розвиток НІІ США ґрунтувався на двох федеральних програмах – Програмі наукових досліджень і розробок у сфері комп'ютерів, інформації й комунікацій (Computer, Information, and Communications – CIC R&D programme) і Грантовій програмі щодо розвитку інформаційної інфраструктури Міністерства торгівлі США. Особлива увага в рамках першої з названих програм приділялася використанню ІКТ для вдосконалення діяльності органів державної влади. На реалізацію цієї програми було виділено більше мільярда доларів США. Їй передувала програма НРСС (High Performance Computing and Communications), прийнята наприкінці 1980-х років адміністрацією Дж. Буша (старшого). У рамках другої програми виділялися гранти на розвиток інформаційних технологій для створення НІІ.

Наприкінці 1990-х і на початку 2000-х років формою реалізації програм, спрямованих на інноваційний розвиток інформаційної інфраструк-

тури, було пайове фінансування проектів шляхом виділення грантів. При цьому державна частка фінансування, як правило, не перевищувала 50 %. Таким чином, федеральний уряд практично ніколи не брав на себе основну частину видатків на реалізацію будь-якого проекту. Основні обсяги фінансування було покладено на місцеві підприємницькі й громадські організації, а також уряди штатів. Крім того, інвестування здійснювалося за рахунок позик, які одержували місцеві організації. Програми, орієнтовані на розвиток НДДКР у сфері ІКТ, фінансувалися не лише за рахунок грантів, але й шляхом цільового інвестування в найбільш важливі напрями досліджень.

Програма, спрямована на розробку внутрішньої й зовнішньої політики у сфері ІКТ, повинна спиратися на відповідні законодавчі акти й документи декларативного характеру, результати переговорів з урядами й державними організаціями інших країн, на інші політичні ініціативи. Ефективність реалізації такої програми залежить від виконавчої дисципліни, скоординованості зусиль різних гілок виконавчої влади, що і є властивим для державної системи США.

Розвиток інформаційно-комунікаційних послуг. Розвиток інформаційної сфери США як найважливішого фактора інноваційного розвитку став можливим завдяки Закону про телекомунікації, який прийнято в 1996 р., і який став одним із найважливіших американських законодавчих актів епохи глобалізованого вільного ринку [7].

Основний зміст цього Закону – відкриття телекомунікаційної сфери, розширення дії ринкових чинників, які повинні були забезпечити перехід від монопольного регулювання до регулювання правил ведення конкуренції на ринку телекомунікаційних послуг шляхом усунення практично всіх регулюючих норм, що створювали бар'єри для виходу на телекомунікаційний ринок нових фірм, компаній і провайдерів послуг зв'язку.

Суть концепції, покладеної в основу цього Закону, виявилася досить простою: її автори виходили з необхідності посилити «внутрішньовидову» конкуренцію між двома основними сегментами ринку телекомунікаційних мереж США: телефонними компаніями і компаніями кабельного зв'язку, до яких згодом приєдналися і компанії бездротового зв'язку. Ішлося про посилення конкуренції між компаніями, що використовують однакову технологію зв'язку й архітектуру побудови мереж зв'язку. Тому одне з головних положень Закону 1996 р. спрямовано на забезпечення рівних конкурентних можливостей для компаній, що починали свою діяльність на ринку телекомунікаційного зв'язку. Із цією метою

було створено спеціальний Фонд універсального обслуговування в рамках Федеральної комісії зі зв'язку (ФКЗ), основне завдання якого полягало у фінансовій підтримці (наданні субсидій) цим компаніям.

Крім того, посилення «внутрішньовидової» конкуренції мало стати головною формою боротьби з телекомунікаційними монополіями, зокрема у сфері телефонного зв'язку.

Стрімкий науково-технічний прогрес у сфері ІКТ після прийняття Закону 1996 р. зумовив скасування відмінностей між телекомунікаційними, медійними, інформаційними ринками. Поширення цифрових технологій на кабельних, провідних і бездротових телекомунікаційних мережах сприяло тому, що кожна із цих систем зв'язку могла надавати послуги голосового, інформаційного й відеозв'язку з єдиної широкосмужової платформи. При цьому вони почали успішно конкурувати з бездротовим місцевим і міжміським телефонним зв'язком: голосовий Інтернет – із дротовим і бездротовим телефонним зв'язком; відео-інтернет – з кабельним телебаченням.

Телекомунікаційні мережі зв'язку виявилися здатними надавати безліч інформаційних послуг, і тому у США телефонні, кабельні й інтернет-компанії стали різновидом формувань, які могли одночасно конкурувати на ринках голосового, інформаційного й відео-зв'язку. Зокрема, за даними ФКЗ, наприкінці 2006 р. 96 % передплатників кабельних компаній мали доступ до кабельного Інтернету, а 79 % абонентів місцевого телефонного зв'язку – до абонентських ліній цифрового зв'язку, що давало змогу вільно виходити в Інтернет. У результаті монополісти телефонного й кабельного зв'язку, які повинні були різко послабити свої позиції в умовах нового конкурентного середовища, не тільки не втратили, але навіть підсилили свої позиції, головним чином, за рахунок злиття і поглинання. Це значно посилює монополізм на ринку міжміських і міжштатних телекомунікаційних послуг.

Посилення монополізму на ринку телекомунікаційних послуг США унеможливило поступове внутрішнє вирівнювання тарифів і розмірів оплати за використання телекомунікаційних мереж, що суперечило положенням Закону 1996 р. Через десять років після його прийняття ФКЗ мала констатувати, що середні ставки оплати за користування системами далекого телекомунікаційного зв'язку коливаються на території США від 0,1 до 5,1 цента за хвилину, а індивідуальні ставки – від 0 до 35,9 центів за хвилину. Це відбулося внаслідок захоплення локальних ринків відносно великими компаніями, хоча конкурентні

сегменти зберігалися в інших регіонах. Бар'єром входження на ринок став значний обсяг капіталовкладень, який виявився недоступним для невеликих компаній.

Крім того, ситуацію, що склалася, можна було пояснити тим, що приватний сектор прагнув інвестувати тільки в тих регіонах, де він міг одержати найбільші прибутки – у густонаселених регіонах і районах проживання населення з високим рівнем доходів. Тому, не маючи державної підтримки, багато сільських зон і районів проживання незаможних верств населення залишилися без розвинутої мережі широкосмугових телекомунікаційних послуг.

На думку експертів, конкуренція у сфері інформаційної інфраструктури США має олігопольну структуру, яка характеризується:

- «міжвидовою» конкуренцією й інноваціями серед невеликого числа провайдерів широкосмугових мереж телекомунікаційного зв'язку, які пропонують пакети послуг: голосових, інформаційних, відео тощо ринкам масових споживачів;

- «внутрішньовидовою» конкуренцією й інноваціями серед невеликого числа провайдерів широкосмугових систем бездротового зв'язку, які обслуговують переважно широке коло фірм, розташованих у ділових центрах;

- конкуренцією між невеликою кількістю провайдерів широкосмугових систем зв'язку й безліччю незалежних провайдерів телекомунікаційних послуг, що обслуговують спеціалізовані ринкові ніші [1].

Наразі у США ведуться гострі дебати щодо необхідності прийняття нового регулюючого законодавства замість неефективного Закону 1996 р. про телекомунікації.

Отже, концепцію існування простих принципів ринкового саморегулювання інформаційної інфраструктури економіки американські законодавці сприйняли як таку, що мала позбавити органи федерального уряду від управління складною, багаторівневою системою державного регулювання інфраструктурної галузі, яка динамічно розвивається. Проте американська інформаційна інфраструктура епохи інтернет-економіки також виявилася схильною відтворювати монопольні й олігопольні форми організації, як і сфера послуг зв'язку протягом більшої частини ХХ ст.

Ця ситуація вимагає повернення до державного регулювання економіки, а також удосконалення антимонопольного законодавства. Перехід до таких напрямів регулювання під впливом світової фінансової кризи став свого роду категоричним приписом для економічної політики США.

Демократична адміністрація Барака Обами, не-

зважаючи на поглиблення фінансово-економічної кризи, обрала курс на різке збільшення видатків на розвиток ІКТ. У 2012 р. бюджетні видатки Національному управлінню з телекомунікацій та інформації (NTIA) зросли порівняно з 2011 р. на 14,4 млн. дол. США і становлять 55,8 млн. дол. США, які в першу чергу передбачено використати на програми розвитку широкосмугових мереж [8].

У 2009–2011 фінансовий рік видатки з федерального бюджету на впровадження ІКТ у діяльність федерального уряду збільшилися майже на 12 % – з 71,2 млрд. дол. у 2009 фінансовому році до 79,4 млрд. дол. у 2011 р. Відповідно зросла і кількість проектів, реалізованих у сфері оснащення міністерств і відомств федерального уряду ІКТ, що збільшилася майже на 9 % – з 37,3 до 40,4 тис. [6].

У 2011 фінансовому році не менш 29 % коштів, або близько 23 млрд. дол. передбачено витратити на створення інформаційної інфраструктури. Про пріоритетний характер упровадження інформаційних проектів у діяльність федерального уряду свідчить той факт, що вже на початку своєї діяльності президент Барак Обама ввів посаду Головного інформаційного координатора своєї адміністрації, який посів пост заступника директора Адміністративно-бюджетного управління (АБУ) при президентові США [9]. На діяльність цього підрозділу у 2010 і 2011 фінансових роках виділено 8 млн. дол., або майже 10 % бюджету АБУ [6].

Одним із головних напрямів державних витрат адміністрація президента США вбачає *розвиток інформаційної інфраструктури шляхом розширення мережі широкосмугового Інтернету як основи для економічних інновацій і науково-технічного прогресу*. На це щорічно витрачається не менш 7 млрд. дол. (по лінії Міністерств сільського господарства й торгівлі). На сучасному етапі розвитку американської економіки головною сферою поширення широкосмугового Інтернету є сільськогосподарські райони США й американська «глибинка». Велика увага в інформаційній політиці федерального уряду приділяється питанням підвищення безпеки кібернетичного простору. Показово, що протягом найближчих трьох років Міністерство внутрішньої безпеки США планує винайняти близько тисячі висококваліфікованих фахівців з кібернетичної безпеки для захисту інформаційних систем і інформаційної інфраструктури федерального уряду [6].

Приватизація інформаційної сфери. У 1980-ті роки інформаційна політика федерального уряду сприяла розвитку й зміцненню приватного сектору у сфері інформаційних послуг,

прискоренню процесів концентрації інформаційних ресурсів у комерційних автоматизованих системах. Велике значення для проведення цієї політики мав Закон про скорочення документообігу у відомствах федерального уряду (1980 р.).

У результаті запровадження цього Закону **до приватного сектору перейшла значна частина функцій із розповсюдження інформації, які виконувалися федеральними агентствами і відомствами**. Лише деякі типи урядових баз даних залишилися у розпорядженні федеральних агентств і відомств [6].

У США налічується декілька сотень фірм, які забезпечують платний доступ до інформації, що є продуктом діяльності різних міністерств, відомств, а також громадських організацій, у тому числі міжнародних.

Упорядковуючи інформаційні масиви, розробляючи їхню електронну версію, підприємницькі структури створюють, по суті, нові інформаційні продукти, що є забезпеченими прогностичними моделями, ринковими дослідженнями, експертним аналізом. Такі інформаційні продукти приватні фірми реалізують на комерційних засадах тим самим міністерствам і відомствам, а також державним органам інших країн.

Державним органам США заборонено конкурувати з приватним сектором у сфері надання будь-яких інформаційних послуг.

Скорочення бюджетних асигнувань на інформаційну діяльність спонукало більшість державних організацій, що мали інформаційні служби, до жорсткої економії фінансових ресурсів і переходу на самоокупність. Наслідком такої політики федерального уряду стала **приватизація державних інформаційних систем і комерціалізація баз даних, які генерувалися в державному секторі**.

Комерціалізація баз даних — це продаж федеральними агентствами баз даних чи доступу до них. Вона здійснюється в таких формах:

- федеральні агентства продають свої електронні файли приватним інтерактивним службам, які отримують усі доходи від експлуатації БД;
- федеральні агентства продають свої БД через посередника - державну структуру (Національна служба технічної інформації), яка укладає контракти з приватними фірмами й отримує частину ліцензійної оплати (роялті), здебільшого 20 %;
- федеральні агентства створюють свої автоматизовані інформаційно-пошукові системи і надають платні послуги.

Таким чином, комерціалізація БД і приватизація державних інформаційних систем сприяли розширенню інформаційного ринку і розвитку інформаційного бізнесу у США [6].

На федеральному рівні державна політика США виходить з таких принципів:

Фінансування не колективів і установ, а наукових проблем, проектів і програм. Джерелами фінансування є, з одного боку, держава, з іншого — промисловість. Фінансування може бути безстроковим, довгостроковим і короткостроковим. Це зменшує неефективні витрати і дає змогу сконцентрувати зусилля науково-технічного потенціалу на найактуальніших проблемах.

Міжвідомча кооперація наукових досліджень, тобто діяльність наукових колективів, забезпечується установами, що розподіляють фонди на дослідження за детально розробленими програмами, а також, ученими, що залишаються на своїй основній роботі.

Здійснюється позавідомча зовнішня експертиза дослідницьких програм. Технічна політика, яку проводить федеральна адміністрація, покликана підтримувати створення соціально-економічного клімату, сприятливого для технологічних інновацій, і ділового середовища, яке сприяє капіталовкладенням і технологічному оновленню в приватному секторі. Прикладами конкретних заходів у цьому напрямі є: введення знижки з податку на капіталовкладення; заохочення зовнішньоторговельної активності американських фірм; реформа антитрестівського законодавства і перегляд системи закупівель, що здійснює Міністерство оборони США; стимулювання зростання обсягів НДДКР, які виконуються американськими фірмами на території США [6].

Американські спеціалісти з питань інформатизації визначили як пріоритетні напрями розвитку інформаційної індустрії такі технології:

мікроелектронні напівпровідникові; високошвидкісні мережеві; мережеві програмні; комп'ютерне розпізнавання прямої людської мови.

Ці науково-технічні пріоритети визначено найважливішою складовою економічного зростання і національної безпеки США.

Згідно з програмою «Національна інформаційна інфраструктура: план дій» (1993 р.) [10; 11] інформаційна інфраструктура створюється в основному приватним сектором і складається з трьох частин:

- перша – ініціатива Information Super Highway — націлена на об'єднання університетів, шкіл, бібліотек, лікарень, міністерств, громадських організацій і ділових центрів;

- друга – програма High Performance Computing and Networking – зосереджена на розробленні напрямів застосування у таких сферах соціальної сфери, як медицина, освіта, управління і контроль руху транспорту;

• третя – це програма модернізації діяльності державної адміністрації і державного доступу до інформації.

Отже, програма не обмежується тільки інвестиціями у фізичну інфраструктуру, але й передбачає розроблення нових технологій на більш високих рівнях.

Для вивчення проблем, пов'язаних із побудовою національної інформаційної інфраструктури, адміністрацією президента створено Робочу групу з інформаційної інфраструктури (Information Infrastructure Task Force) яку очолив міністр торгівлі. У рамках цієї групи створено три комітети: з телекомунікаційної політики, інформаційної політики і обладнання. Для залучення приватного сектору створено Консультативну раду США з інформаційної інфраструктури. Ця організаційна структура розробляє не тільки національну стратегію США в цій галузі, а й готує відповідні пропозиції з міжнародної стратегії щодо формування глобальної інформаційної інфраструктури. Спектр діяльності Консультативної ради передбачає встановлення партнерських відносини з приватним сектором економіки США в інформаційній сфері.

Слід зазначити, що структурна перебудова органів виконавчої влади здійснювалася з метою їхньої адаптації до потреб «інформаційного суспільства». Практично всі міністерства й агентства створили інформаційні мережі з інтернет-вузлами і банками даних, що надало вільний доступ для кожного американського або зарубіжного користувача Інтернету в будь-якій частині земної кулі до інформації про діяльність цих міністерств і агентств.

Згідно зі спеціальною доповіддю Білого дому «National Performance Review» проведено перегляд функцій і результатів діяльності органів виконавчої влади з метою більш ефективного проведення внутрішньої і зовнішньої політики США відповідно до потреб ХХІ ст. [6].

Експерти відзначають, що державна політика США щодо регулювання розвитку інформаційної інфраструктури є досить обережною. Це пояснюється провідною роллю, яку відіграє приватний капітал, частка якого щодо залучення національних інвестицій у цю сферу становить 95%. За рахунок приватного капіталу забезпечується швидкий розвиток бездротових засобів зв'язку і широкополосного Інтернету [2].

Досягнення повної інформатизації у США прогнозується на друге десятиріччя ХХІ ст.

У березні 1994 р., через півроку після прийняття «Національної інформаційної інфраструктури: план дій», віце-президент США Е. Гор на конференції Великої сімки в Буенос-Айресі оприлюднив

ідею створення глобальної інформаційної інфраструктури. Відтоді Сполучені Штати разом із іншими країнами працюють над удосконаленням концепції глобальної інформаційної інфраструктури і втілюють її в конкретні справи.

Висновки

Таким чином, *розвиток національної й глобальної інформаційної інфраструктури визначені пріоритетами державної політики США.*

Американський досвід є цікавим для України в плані розуміння базових принципів становлення і функціонування інформаційної інфраструктури на основі інформаційно-комунікаційних технологій; державного регулювання розвитку інноваційної сфери з урахуванням пріоритетних напрямів економічного і науково-технічного розвитку країни й інтересів приватного капіталу. Викладені спостереження щодо державного регулювання сектору ІКТ можуть бути використані в процесі розробки заходів Стратегії інноваційного розвитку України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Stephen D. Oliner. Finance and Economics Discussion Series Divisions of Research & Statistics and Monetary Affairs Federal Reserve Board, Washington, D.C. / Stephen D. Oliner, Daniel E. Sichel, Kevin J. Stiroh. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.federalreserve.gov/pubs/feds/2007/200763/200763pap.pdf>
2. Иванова Н. О формировании важнейшего сегмента инновационной экономики / Н. Иванова // Мировая экономика и международные отношения. – 2001. – № 1. – С. 121–124.
3. Contributions to GDP growth: ICT capital, average annual growth rate 1985-2009. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://stats.oecd.org/index.aspx>
4. Annual Industry Accounts. Revised Statistics for 2003–2010. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bea.gov/scb/pdf/2011/12%20December/1211_indy_accts.pdf
5. Oliner S., Sichel D. and Stiroh K. Explaining a Productive Decade. Finance and Economics Discussion Series Divisions of Research & Statistics and Monetary Affairs. Federal Reserve Board. – Washington, D.C. № 1, 2008, p. 56.
6. Никитенкова М. А. Информационная инфраструктура США: государство и рынок / М.А. Никитенкова М.А. – М. : Академия, 2009. – 304 с.
7. Telecommunications Act of 1996, Pub. LA. No. 104–104, 110 Stat. 56 (1996). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fs.fed.us/specialuses/commsites/documents/pl-104-104.pdf>
8. National Telecommunications and Information Administration Fiscal Year 2012 Budget. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ntia.doc.gov/legacy/budget/NTIA_Budget_FY2012_Summary.pdf
9. President Obama Names Vivek Kundra Chief Information Officer. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.whitehouse.gov/the_press_office/President-Obama-Names-Vivek-Kundra-Chief-Information-Officer
10. National Information Infrastructure: Myths, Metaphors And Realities. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmbook.com/nii/intro.htm>
11. The National Information Infrastructure: Agenda for Action. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ibiblio.org/nii/toc.html>